

ling, thi ellers kan den ikke blive til Lov. Der see vi altsaa, at det er givet, at den største og vigtigste af de Love, som skulde ordne Folketjens Forsatning, maatte gaae samme Vej som alle disse Lovstumper, og den samme Forhandling og den samme Lidenskabelighed, som man ved disse er saa udsat for, maatte ogsaa kunne komme tilstede ved denne Lov. Men vilde saa de ærede Herrer sige: Ja, saa have vi jo givet en Forsatning ved Lov og saa ere vi dermed for bestandig frie for at faae det Slags Love under Forhandling, saa svarer jeg dertil, at enhver Lov, der er givet, igjen kan forandres ved Lov, og finder man, at den Lov, som er givet for Kirken, ikke tilfredsstiller Folket, saa er det naturligt, at haabe private Forslag og Regjeringsforslag kunne komme ind, og da havde man igjen den samme Forhandling. Om denne Sag kan der altsaa ikke siges Noget, thi om man havde fulgt den Fremgangsmaade, som det ærede Medlem ønskede, eller den, som nu er brugt, vilde omtrent det Samme kunne skee. Men nu sagde det ærede Medlem, som jeg her figter til, og jeg troer ikke, det var ganske forsigtigt af ham at udtale det: Der er to forskjellige Retninger i Kirken, og den ene Retning vil stille sig paa Frihedens og Følselighedens og mange andre gode Standpunkter, og følgelig vil den let have Fleertallet i denne Sal. Jeg skal ikke gaae ivette med det ærede Medlem om Rigtigheden af hans Ytringer, men jeg mener, at det dog maaskee havde været bedst, om han ikke havde sat dette saa bestemt frem, thi, hvad enten der er to Retninger eller ikke, saa tør jeg dog haabe om det store Fleertal af dem, der betegnes ved disse Ord, at de, saasandt de mene det ærligt og godt med vor Følselighed, saaledes som jeg naturligtvis antager, at de fleste af dem gjøre, ikke ville vække Haanden til, at deslige Forslag blive benyttede til at udsaae Lidenskabelighed saavel i Forhandlingerne i denne Sal som i Forhandlingerne udenfor den; thi det skader altid Forhandlingerne, jaasnaart de ikke føres med den fuldstændigste Ro og Overveielse. Men det ligger i Sagens Natur, at man saa let kommer ind derpaa, og man maa derfor ligesom lægge Vaand paa sig, for at det ikke skal skee ved lige Leiligheder.

Der fremkom ved anden Behandling Ytringer, som tilstalte mig i høi Grad; en saadan kom fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), og jeg tilfob mig ved første Behandling at tyde hen dertil. Han sagde: Hvor langt, langt staae vi ikke tilbage i sand og rigtig Opfattelse af disse Forhold, naar vi see hen til disse mangfoldige Kirkebygninger, der ere opførte, og som staae levige den største Deel af Ugen, kun bruges en ringe Deel af Ugen og kun bruges af Enkelte. Jeg tør ikke forfølge denne Tanke længere, thi heller ikke her vil det kunne undgaaes, at f. Ex. det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Rosenørn) kunde komme til at sige: Hvilken Forstyrrelse kunde ikke komme ind her, hvis man forfulgte denne Tankegang videre; men jeg skal dog tilføie, at det glæder mig, at den er kommen frem, thi det kan muligvis være et Trøstørn, som engang kan bringe Blomst og Frugt. Vi see ikke alene i det gamle Europa, men ogsaa paa den anden Side af Verdenshavet, et frodigt Følseliv, hvor den ene Sect og den ene Kirkesamfund staaer ved Siden af det andet, uden paa den Maade at falde over hverandre med den Lidenskabelighed og Bitterhed, som finder Sted i vore gamle Forhold. Der maa ogsaa her kunne komme Noget frem i denne Retning, men tør Noget af os nu maale vore Forhold med det Liv, der føres derovre, i sand Religiositet? Jeg tvivler meget derpaa.

Forinden jeg slutter, maa jeg optage en Bemærkning, som fremkom fra det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Ternansen) i et af hans Foredrag forrige Gang. Den Sætning, som man hele Tiden har gjort gjældende under disse Forhandlinger, er den, at der er nogle enkelte — det er ikke mange, hvorom der er Tale — Kredse af Familiefædre, der ville blive stillede i et skævt Forhold til Folketjens, og disse Kredse af Familiefædre med deres Forstander ønske nu at komme tilbage til denne. Det er dette, som har fremkaldt det foreliggende Lovforslag, idet man har meent, at det Samme kunde blive Tilfældet paa mange andre Steder, og at man vilde forebygge disse Misligheder ved at give en Lov som denne. Hertil har jeg nu fra mit